

Voorstel raad – verordening

Gemeente Landgraaf

Documentnummer: B.22.1392

Landgraaf, 5 oktober 2022

ONDERWERP: Energie–armoede: Verordening Energie–armoede fonds gemeente Landgraaf 2022–2023; eenmalige uitkering minima, Noodfonds Energie–armoede

Raadsvoorstelnummer: RV 74

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): Freed Janssen, Christian Wilbach

Behandeld in BenW d.d.: 11 oktober 2022

Behandeling in commissie Burgers & Maatschappij d.d.: 20 oktober 2022

Behandeling in raadsvergadering d.d.: 2 november 2022

Voorstel

Voorgesteld wordt om over te gaan tot:

1. Het vaststellen van de Verordening Energie–armoede fonds gemeente Landgraaf 2022–2023;
2. Het instellen van de bestemmingsreserve “energie–armoede” ter dekking van de uitgaven van subsidies en adviezen van derden in het kader van het energie–armoede fonds;
3. De bestemmingsreserve “energie–armoede” te voeden met € 275 duizend, te dekken door een onttrekking aan de algemene reserve conform bijgevoegde begrotingswijziging;
4. Het verstrekken van een eenmalige financiële uitkering van € 150,= netto aan onze inwoners met de laagste inkomens (tot 120% van de bijstandsnorm) en de hiermee gemoeide kosten van € 460 duizend, inclusief uitvoeringskosten, te dekken door een onttrekking aan de algemene reserve conform bijgevoegde begrotingswijziging;
5. Het inrichten van een Noodfonds Energie–armoede ter grootte van € 250 duizend en de kosten hiervan te dekken door een onttrekking aan de algemene reserve conform bijgevoegde begrotingswijziging (€ 75 duizend in 2022 en € 175 duizend in 2023); het college op te dragen om hiervoor nadere (werk)afspraken te maken en uitvoeringsregels op te stellen met onze maatschappelijke partners (o.a. ISD BOL, Welsun) zodat we met dit fonds inwoners kunnen ondersteunen die niet in aanmerking komen voor de bijzondere bijstand en die door de stijgende energieprijzen in de problemen dreigen te komen.

Aanleiding

Door de stijgende prijzen voor gas en elektriciteit (en levensonderhoud) dreigen veel huishoudens in de problemen te komen. Financiële problemen van een zodanige omvang dat het voor gemeentelijke overheden niet mogelijk is om daar een oplossing voor te bieden. N.a.v. een motie van uw raad hebben wij het kabinet daar ook toe opgeroepen. Gelukkig zien wij dat de contouren van het kabinetsbeleid vorm krijgen en hopen wij dat dit de pijn voor

veel huishoudens en het MKB verzacht en hopelijk oplost. En ofschoon wij het probleem niet kunnen oplossen willen wij wel kijken wat wij als gemeente in aanvulling op het kabinetsbeleid kunnen doen om inwoners, verenigingen en bedrijven te ondersteunen.

Onderbouwing

De verordening

Tijdens de Covid–19 pandemie hebben wij als gemeente de “Verordening Covid–19 fonds gemeente Landgraaf 2022” als instrument ingezet.

Het Covid–19 fonds was ingesteld met als doel ondersteuning te bieden bij het actief beperken en herstellen van de nadelige gevolgen in de Landgraafse samenleving ten gevolge van de Covid–19–pandemie.

Met het energie–armoedefonds beogen wij ondersteuning te bieden aan (in hoofdzaak) Landgraafse organisaties die door de hoge energieprijzen in hun voortbestaan worden bedreigd. Bij de opzet van de verordening hebben wij zo veel als mogelijk aansluiting gezocht op de eerdere verordening.

Voorwaarden om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit dit fonds zijn:

- a. de organisatie moet in Landgraaf zijn gevestigd dan wel bijdragen aan het realiseren van de beleidsdoelen van de gemeente Landgraaf en / of van grote maatschappelijke waarde zijn voor de sociale infrastructuur binnen de gemeente;
- b. de organisatie mag niet aan Europese energiesancties tegen Rusland onderworpen zijn en/of een door Rusland gecontroleerde entiteit zijn;
- c. de ontstane situatie moet het gevolg zijn van de stijgende energieprijzen ten gevolge van de energiecrisis;
- d. er moet sprake zijn van een situatie waarbij op zeer korte termijn maatregelen nodig zijn;
- e. bestaande compensatie biedt geen oplossing (bijv. maatregelen van de Rijksoverheid);
- f. aanvrager moet zelf al een maximale inspanning hebben gedaan om de nadelige gevolgen van de sterk gestegen energieprijzen binnen de organisatie te beperken;
- g. de subsidie moet voldoen aan de door de Europese Commissie gestelde voorwaarden voor het verstrekken van de–minimisteun;
- h. de nadelige gevolgen van hoge energieprijzen moeten oplosbaar zijn met een incidentele subsidie uit het Energie–armoede fonds;
- i. de organisatie moet ook na de energiecrisis levensvatbaar zijn;
- j. de situatie mag niet zijn ontstaan door verwijtbaar en/of onrechtmatig gedrag van de aanvrager.

De aanvrager dient bij de aanvraag een aantal gegevens te overleggen. De belangrijkste daarvan zijn:

- a. een omschrijving van het doel, de doelgroep en de activiteiten van de organisatie;

- b. indien de aanvrager een onderneming is, een opgave van subsidies, vergoedingen of tegemoetkomingen in welke vorm ook, met staatsmiddelen bekostigd, die al zijn of zullen worden ontvangen, middels een verklaring als bedoeld in de de-minimisverordening (de-minimisverklaring);
- c. een omschrijving van de nadelige gevolgen die zijn ontstaan door de sterk gestegen energieprijzen;
- d. uitleg van de ondernomen dan wel nog te ondernemen acties om kosten te minimaliseren of uit te stellen;
- e. inzicht in de hoogte van de energiekosten vergeleken met de kosten van een jaar geleden, onderbouwd met energiecontracten en verbruiksgegevens over de afgelopen 3 jaar;
- f. de hoogte van de gevraagde subsidie;
- g. saldo-opgave van bankrekeningen (rekening courant, betaalrekening en overige (spaar-)rekeningen) van dezelfde datum als de datum van het indienen van de aanvraag;
- h. jaarrekening of een financieel jaarverslag over de afgelopen twee jaren;
- i. een (bijgestelde) begroting voor het huidige jaar, waarin zichtbaar is gemaakt:
 - i. welke kosten de organisatie heeft weten te verminderen of uit te stellen;
 - ii. welke verplichtingen op welke termijn uiterlijk voldaan moeten worden;
 - iii. welke inkomsten de organisatie van anderen steunregelingen heeft ontvangen of verwacht te ontvangen.

Net als bij de Covid-19 verordening zullen aanvragen mede worden getoetst door het Instituut voor het midden- en kleinbedrijf (IMK).

Wanneer een aanvraag wordt gehonoreerd kan maximaal € 10.000,= subsidie worden verleend. Ook dit bedrag is gelijk aan het bedrag dat onder de werking van de Covid-19-verordening werd toegekend. Het is niet duidelijk of een bijdrage met deze omvang voldoende soelaas biedt; dat zal de praktijk moeten uitwijzen. Op basis van concrete aanvragen kan hier later een oordeel over worden gegeven hetgeen dan mogelijk leidt tot een voorstel tot aanpassing van dit maximale bedrag.

Het subsidieplafond is vooralsnog vastgesteld op € 250.000,=.

In de praktijk kan het voorkomen dat er behoefte ontstaat om ter uitvoering van de verordening nadere regels te stellen. Voorgesteld wordt om die bevoegdheid bij ons college neer te leggen. Die nadere regels blijven uiteraard binnen de kaders zoals die door uw raad zijn gesteld.

Extra financiële bijdrage minima

Vanwege de stijging van de energieprijzen heeft het kabinet de participatiewet aangepast. Daardoor is het mogelijk om via de categoriale bijzondere bijstand in 2022 een eenmalige energietoeslag van € 1.300 uit te betalen. In Landgraaf hebben 1310 huishoudens de toeslag ambtshalve ontvangen en 1074 huishoudens hebben een aanvraag ingediend. Daarmee hebben in totaal 2384 huishoudens de energietoeslag gehad.

Uitgaande van de meest recente cijfers in CBS, zouden er 2522 huishoudens zijn met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm, waarmee we kunnen concluderen dat het grootste deel van de huishoudens dat recht zou kunnen hebben op de eenmalige energietoeslag, die ook aangevraagd heeft.

Om minima met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm nog extra te ondersteunen, wordt voorgesteld om deze groep een aanvullende netto energietoeslag te verstrekken van € 150,=. De kosten hiervoor worden geraamd op € 457 duizend inclusief uitvoeringskosten. Dit bedrag is gebaseerd op de begroting van ISD BOL. Zij prognosticeren dat er in totaal over 2022 2.777 mensen de eenmalige energietoeslag zullen aanvragen. Daarnaast is er rekening gehouden met een bedrag voor de uitvoeringskosten.

Noodfonds energie–armoede

Uit de media, maar ook van onze sociale partners ontvangen wij signalen dat meer huishoudens financieel in de knel komen. Huishoudens die eerst best goed konden rondkomen, zien nu de kosten voor energie én voor het levensonderhoud sterk stijgen. Deze huishoudens komen niet in aanmerking voor een energietoeslag. Het is ook niet mogelijk om de doelgroep te identificeren omdat het risico op financiële problemen door de energiecrisis afhankelijk is van persoonlijke situatie en omstandigheden. Er is om die reden geen generieke aanpak te bedenken om deze groep inwoners te ondersteunen.

Om die groep toch te kunnen ondersteunen wordt voorgesteld om als nader uit te werken optie een ‘noodfonds energie–armoede’ in het leven te roepen. De gedachte is om dit noodfonds onder te brengen bij een van onze maatschappelijke partners, die binnen een multidisciplinair team hier snel uit kunnen putten, zodat inwoners die door de energiecrisis in de problemen komen snel geholpen kunnen worden. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 250 duizend toe te voegen aan dit fonds; eventuele personele- en uitvoeringskosten kunnen eveneens uit dit bedrag worden gedekt. De werkwijze en de nadere uitvoeringsregels moeten nog vorm en inhoud krijgen. Toch stellen wij uw raad nu reeds voor om dit bedrag beschikbaar te stellen en ons college op te dragen om hiervoor nadere (werk)afspraken te maken en uitvoeringsregels op te stellen met onze maatschappelijke partners. Wij verwachten dat uiterlijk 1 december 2022 deze (werk)afspraken en uitvoeringsregels gereed zijn.

Relevante aandachtsgebieden

Communicatie

Na besluitvorming zal de verordening formeel bekend worden gemaakt en daarnaast zullen wij over alle te nemen besluiten actief communiceren via de geëigende kanalen.

Financiën

De verordening

Voor de verlening van ondersteuning op grond van de verordening geldt een subsidieplafond van € 250 duizend. De ondersteuning bedraagt maximaal een bedrag van € 10 duizend per aanvrager. Bij de aanvraag van ondernemingen wordt deze ter toetsing van de levensvatbaarheid voorgelegd aan het IMK (Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf).

Gelet hierop wordt voorgesteld om hiervoor de bestemmingsreserve “energie–armoede” in te stellen ter hoogte van € 275 duizend. De reden om een nieuwe bestemmingsreserve in te stellen is tweeledig: enerzijds het dekken van de kosten van subsidieaanvragen en adviezen energie–armoede en anderzijds om het monitoren van de bestedingen.

De bestemmingsreserve “energie–armoede” wordt gevoed door het aanwenden van de Algemene reserve met € 275 duizend. Het doel van de bestemmingsreserve is het dekken van de subsidieaanvragen ter hoogte van € 250 duizend en advieskosten derden (IMK) ter hoogte van € 25 duizend. De looptijd van de bestemmingsreserve is tot en met 31 december 2023.

Extra financiële bijdrage minima

Met deze maatregel is een bedrag gemoeid van € 457 duizend, inclusief uitvoeringskosten. De kosten kunnen worden gedekt door een onttrekking ter grootte van dit bedrag uit de algemene reserve.

Noodfonds energie–armoede

Met deze maatregel is een bedrag gemoeid van € 250 duizend, inclusief uitvoeringskosten. De kosten kunnen worden gedekt door een onttrekking ter grootte van dit bedrag uit de algemene reserve.

Advies

Geadviseerd wordt om over te gaan tot:

1. Het vaststellen van de Verordening Energie–armoede fonds gemeente Landgraaf 2022–2023;
2. Het instellen van de bestemmingsreserve “energie–armoede” ter dekking van de uitgaven van subsidies en adviezen van derden in het kader van het energie–armoede fonds;
3. De bestemmingsreserve “energie–armoede” te voeden met € 275 duizend, te dekken door een onttrekking aan de algemene reserve conform bijgevoegde begrotingswijziging.
4. Het verstrekken van een eenmalige financiële uitkering van € 150,= netto aan onze inwoners met de laagste inkomens (tot 120% van de bijstandsnorm) en de hiermee gemoeide kosten van € 460 duizend, inclusief uitvoeringskosten, te dekken door een onttrekking aan de algemene reserve conform bijgevoegde begrotingswijziging;
5. Het inrichten van een Noodfonds Energie–armoede ter grootte van € 250 duizend en de kosten hiervan te dekken door een onttrekking aan de algemene reserve conform bijgevoegde begrotingswijziging (€ 75 duizend in 2022 en € 175 duizend in 2023); het

college op te dragen om hiervoor nadere (werk)afspraken te maken en uitvoeringsregels op te stellen met onze maatschappelijke partners (o.a. ISD BOL, Welsun) zodat we met dit fonds inwoners kunnen ondersteunen die niet in aanmerking komen voor de bijzondere bijstand en die door de stijgende energieprijzen in de problemen dreigen te komen.

Burgemeester en wethouders van Landgraaf,
de secretaris, de burgemeester,
ir. J.M.C. Rijvers mr. R. de Boer

Bijlage(n)

De Verordening Energie–armoede fonds gemeente Landgraaf 2022–2023.